Raadsvoorstel Criteria waardevolle bomen 15 september 2021

Ik ben Tinka Chabot, ecologisch hovenier en opgeleid als bosbouwkundig ingenieur.
Ik durf te stellen dat ik over meer dan voldoende kennis beschik om over dit voorliggende raadsvoorstel in te spreken.

Ik wil voornamelijk reageren op de criteria voor particuliere waardevolle bomen. Wat mij betreft legt dit epistel een bom onder het amendement “Baas in eigen tuin” en is dit een verkapte manier om voor iedere boom weer een kapvergunning in te voeren. Bovendien is met deze 6 criteria bijna iedere Arnhemse boom op de waardevollebomenlijst te plaatsen.

Via het bestemmingsplan worden bomen op 2/3^{e} van de oppervlakte van Arnhem al tot in het absurde beschermd. Voor iedere boom, ziek, zwak, misselijk, dood of op een volstrekt verkeerde plek aangeplant, moet een vergunning worden aangevraagd. Ik heb daar schrijnende verhalen over, maar die zijn voor de geïnteresseerden onder u. Het wantrouwen en de slechte dienstverlening richting de burger en het op kosten jagen van diezelfde burger is funest voor het vertrouwen in de overheid.

Ook bomen op particuliere terreinen groter dan 1000 m^{2} zijn kapvergunningplichtig als ze een doorsnede hebben van 25 cm. Dat zijn dan nog hele jonge bomen.

Waarom voor de resterende oppervlakte van Arnhem nog aparte, nota bene aangescherpte, criteria opgesteld moesten worden is mij een raadsel. Er is toch al een monumentalebomenlijst?

Ik begrijp dat de burger NIET zelf zijn/haar eigen boom aan moet melden, maar dat een ambtenaar dat vaststelt. Klopt dat?
Je plant dus als burger gemotiveerd een boom, betaalt de aanschaf, de plantkosten, het onderhoud en dan bepaalt de gemeente na een aantal jaar dat er niet gekapt mag worden. Je kan, na ontvangst van een brief, wel een zienswijze indienen, maar deze brief zal leiden tot onmiddellijke kap, want op deze ambtelijke molen zit je als burger niet te wachten en je legt het bijna altijd af tegen een ambtelijk besluit.

Dan de absurde criteria.
Kunt u mij uitleggen hoe je er als burger achter komt of er van jouw boom slechts 5 exemplaren in Arnhem te vinden zijn? Wellicht is de betreffende boomsoort een exoot die hier helemaal niet thuishoort? Of vorstgevoelig? Is die boom dan beschermenswaardig?

Dan de bijzondere verschijningsvorm. Wanneer is een verschijningsvorm bijzonder? Ik vind iedere boom bijzonder. En u? Lei-, knot-, haag- of zuilvormige bomen zijn ontzettend arbeidsintensief om in die vorm te houden. Leuk als de gemeente je oplegt om de boom te behouden, maar de kosten zijn altijd alleen maar voor de eigenaar. En hoe controleer je of jouw boom echt wel de oudste, dikste of hoogste is in Arnhem? Weet u dat bomen niet het eeuwig leven hebben? Sommige bomen zijn na 40 jaar al op, andere kunnen een paar honderd jaar oud worden.

Hoeveel herdenkingsbomen, markeringsbomen of kruis/kapelbomen denkt u dat er staan in particuliere tuinen? Dat aantal lijkt me echt verwaarloosbaar klein, dus een kulcriteria. En

zelfs een herdenkingsboom kan doodgaan. Kijk naar de kastanjeboom van Anne Frank. Heeft 2 ton gekost om die boom in de benen te houden en viel na een jaar op het huis van de buren ondanks dat iedere deskundige dat voorspeld had.

Voorgaande 3 punten waren dus de belangrijkste criteria. Biodiversiteit staat pas als 4e criterium genoemd. Als er iets belangrijk is, is dat het wel. Maar dan moet je er als gemeente natuurlijk wel wat van af weten en er ook zorgvuldig mee omgaan.

Hittestress is natuurlijk ook een heel belangrijk criterium. Maar geef als gemeente dan eens het goede voorbeeld. Leg géén bestrating waar het niet nodig is en ga die bomen eens planten bv. op de Zijpendaalseweg en de Janssingels en zet de juiste boom op de juiste plaats en ga er zorgvuldig mee om. Te kleine groeiplaatsen, te hoog opkronen, maaischade: ik zie het overal om me heen.

Omvang hierbij als criterium is echter een lachertje. Een kroondiameter van 5 meter heeft een boom al gauw. Zelfs een boom met een kroondiameter van 10 meter is een jonkie. Echt nog niet het beschermen waard.

Ik lees ook dat het vaststellen van genoemde criteria geen financiële gevolgen heeft. Nee, niet voor de gemeente, wel voor de burgers die zo dapper zijn geweest om een boom te planten. Iedere goedbedoelde regelgeving die er voor zorgt dat het planten van bomen wordt ontmoedigt is onwenselijk. Niemand zit te wachten op symboolpolitiek die averechts werkt in de praktijk. Er moet juist regelgeving komen die het planten van bomen en het goed onderhouden ervan een enorme impuls geeft.

Ik vind dat deze criteria de burgers nog meer demotiveert om bomen aan te planten. Tevens is het een inbreuk op het recht van de eigenaar.

De rol van de gemeente moet zijn: adviseren, stimuleren, subsidiëren én het goede voorbeeld geven wat betreft het zorgvuldig omgaan met bomen in de publieke ruimte. En vooral stoppen met onnodige bedilzucht.

Ik ervaar bij mijn klanten regelmatig de frustratie bij het aanvragen van een kapvergunning. Trajecten van meer dan 3 maanden, zelfs voor een boom die aantoonbaar dood is, zijn doodgewoon. Hoezo zelf beslissen? Hoezo baas in eigen tuin.

Bedenk wel: de gemeente draagt nog steeds geen cent bij in de kosten van aanplant, onderhoud of kap van particuliere bomen, maar legt de burger wel allerlei verplichtingen op. Dat past de gemeente niet.

Hoe stimuleer je liefde en respect voor bomen? Niet door wantrouwen in ieder geval. En ook niet door het opleggen van allerlei idiote, achter een bureau verzonnen regeltjes die van generlei praktisch nut zijn.

Ik wens u veel wijsheid toe, maar u kunt mij natuurlijk ook altijd inhuren voor advies en ondersteuning. Ik ben daar zeer toe bereid omdat ik het groen in de stad een warm hart toedraag en steeds weer zie hoe het misgaat. Ik ben bijzonder praktisch en zorgvuldig ingesteld. Doe daar uw voordeel mee.

2 Voorbeelden
Wil je een groveden redden door een concurrent weg te halen? Vergunning.

Wil je een overduidelijk dode groveden kappen, omdat je vreest voor de veiligheid van jezelf of anderen? Vergunning. Notabene met uitstel van de termijn omdat het boomverzorgingsbedrijf dat advies heeft gegeven, niet bij de desbetreffende ambtenaren bekend is. Gecertificeerd zou voldoende moeten zijn. De ambtenaar in kwestie durft zelfs, godbetert het, te adviseren om een noodconstructie te plaatsen om de boom rechtop te houden. Kosten: enkele duizenden euro's, de leges: 186 euri, en dan nog de kap met hoogwerker voor € 1800,-, omdat er niet meer in geklommen kan worden. Onder die boom staat nu al een prachtige es, die de plaats van de dode boom in kan nemen. Telt niet: er MOET een andere boom geplant worden, liefst ook een Pinus, terwijl iedere kenner weer dat een groveden een pionier is en het daar dus nooit meer gaat doen. Ach ja, detail en wat weet de burger er toch van.